

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.66.2025.AOlc

z dnia 12 czerwca 2025 r.

Rada Miejska w Żarach

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940)

stwierdzam nieważność

§ 3 uchwały Nr XV/35/25 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie nadania nazwy parkowi w Żarach.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 29 maja 2025 r. Rada Miejska w Żarach podjęła uchwałę Nr XV/35/25 w sprawie nadania nazwy parkowi w Żarach (dalej uchwała).

W podstawie prawnej uchwały wskazano przepis art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940 - dalej u.s.g.). Stosownie do ww. przepisu: do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 3 czerwca 2025 r.

Zgodnie z jej § 3: "Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego".

Po przeprowadzeniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że § 3 uchwały istotnie narusza prawo, tj. art. 4 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1461, dalej u.o.a.n.) - poprzez nieuprawnione przyjęcie, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, którego wejście w życie uzależnione jest od uprzedniej publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 u.o.a.n. akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Z kolei zgodnie z art. 13 pkt 2 u.o.a.n. w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy.

Mocą badanej uchwały Rada nadała parkowi zlokalizowanemu w Żarach, pomiędzy ulicami Orkana, Ludowej, na działce ewidencyjnej 380/5, w obrębie 1, nazwę „Janusza Rewińskiego”.

Bezsporne jest, co wynika z orzecznictwa sądów administracyjnych, że rada gminy swoją kompetencję do nadawania nazw skwerom, parkom i innym podobnym obiektom może wywieść z art. 18 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 1 i 12 u.s.g. (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 26 marca 2007 r., sygn. akt IV SA/Gl 49/07).

Tym niemniej, aby uchwała mogła zostać uznana za akt prawa miejscowego, muszą zostać spełnione określone warunki, tj. być wydana przez kompetentny organ na podstawie upoważnień ustawowych, a w swej treści zawierać normy o charakterze abstrakcyjnym (wielokrotnego zastosowania) i generalnym (skierowane do nieokreślonego adresata). Samo zaś upoważnienie ustawowe dla organu stanowiącego do wydania aktu prawa miejscowego musi być wyraźne i konkretne – to znaczy musi ono jednoznacznie wskazywać, że organowi temu została przekazana do unormowania określona sfera prawna, że zostały mu przyznane kompetencje do uchwalenia nie jakichkolwiek treści, ale treści prawodawczych, to jest wyznaczających ich adresatom pewien sposób zachowania się, w formie nakazów, zakazów lub uprawnień (domniemanie w tym zakresie jest niedopuszczalne).

Wskazany w podstawie prawnej przepis art. 18 ust. 1 u.s.g. nie stanowi samodzielnej podstawy do wydania takiego aktu. W niniejszej sprawie nie istnieje przepis szczególny, który by wprost upoważniał radę gminy do nadania nazwy parkowi. Kwestionowana uchwała nie może zostać zakwalifikowana do żadnego z aktów podlegających publikacji, o których mowa w art. 13 u.o.a.n., jak również żaden inny przepis o charakterze powszechnie obowiązującym nie nakazuje jej publikacji.

Mając powyższe na uwadze, należy podkreślić, że sporna uchwała nie spełnia - w sensie merytorycznym - wymogów odnoszonych do aktów powszechnie obowiązujących, ponieważ nie zawiera w swojej treści norm generalnych i abstrakcyjnych (nawet jednej normy spełniającej te wymogi). Ponadto - w sensie formalnym - brak jest wyraźnego upoważnienia ustawowego do wydania tego rodzaju aktu prawa miejscowego, czego wymaga art. 94 Konstytucji RP. Jest to zatem akt wyłącznie o charakterze wewnętrznym. Stanowisko organu nadzoru znajduje potwierdzenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 13 maja 2021 r., sygn. akt III SA/Gl 146/21.

W ocenie organu nadzoru nadanie nazwy obiektowi ważnemu dla danej społeczności lokalnej sprzyja przede wszystkim tworzeniu wspólnoty, jest wyrazem szacunku i uznania dla człowieka oraz jego dorobku (w przypadku, gdy nazwa odnosi się do osoby, tak jak ma to miejsce w niniejszej sprawie). Jednocześnie nadanie nazwy służy uporządkowaniu przestrzeni i jest czynnością o charakterze organizacyjnym. Tym niemniej, nie jest to wystarczające, aby z tych powodów uznać uchwałę za akt prawa miejscowego.

Mając powyższe na uwadze, uznanie spornej uchwały za akt prawa miejscowego stanowi o istotnym naruszeniu prawa, skutkującym stwierdzeniem jej nieważności w części. Wyeliminowanie z obrotu prawnego § 3 uchwały powoduje, iż jako akt kierownictwa wewnętrznego wchodzi on w życie z dniem podjęcia.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli